

แบบที่๑๙

วันที่ ๒๐/๑๒/๖๒

ที่ สธ ๐๔๓๗/ว ๒๕๖๒

กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก
กระทรวงสาธารณสุข
ถนนดิวนานท์ จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐

๑๖

ธันวาคม ๒๕๖๒

เรื่อง การบัญชีตามระเบียบกระทรวงสาธารณสุข ว่าด้วยการศึกษา ค้นคว้า ทดลอง หรือวิจัยภูมิปัญญา
การแพทย์แผนไทยที่ได้จดทะเบียน พ.ศ. ๒๕๖๒

เรียน นายกสภากาياภาพบำบัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. ระเบียบกระทรวงสาธารณสุข ว่าด้วยการศึกษา ค้นคว้า ทดลองหรือวิจัย จำนวน ๑ ฉบับ
ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยที่ได้จดทะเบียน พ.ศ. ๒๕๖๒

๒. ประกาศกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เรื่องกำหนด จำนวน ๑ ฉบับ
แบบตามระเบียบกระทรวงสาธารณสุข ว่าด้วยการศึกษา ค้นคว้า ทดลองหรือวิจัย
ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. ๒๕๖๒

ตามที่มาตรา ๓๕ วรรคสอง (๑) แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญา
การแพทย์แผนไทย พ.ศ. ๒๕๔๒ กำหนดให้การกระทำใดๆ เพื่อประโยชน์ในการศึกษา ค้นคว้า ทดลองหรือวิจัย
ตำรับยาแผนไทยหรือตำราการแพทย์แผนไทยซึ่งได้จดทะเบียนสิทธิในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยจะต้อง^{เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขกำหนด นั้น}

กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกพิจารณาแล้ว เพื่อให้การศึกษา ค้นคว้า
ทดลอง หรือวิจัยตำรับยาแผนไทยส่วนบุคคลหรือตำราการแพทย์แผนไทยส่วนบุคคล ซึ่งได้จดทะเบียนสิทธิ
ในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ตามมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์
แผนไทย พ.ศ. ๒๕๔๒ อันไม่เป็นการละเมิดสิทธิของผู้ทรงสิทธิ์ตามกฎหมาย จึงขอประชาสัมพันธ์แนวทาง
ในการบัญชีตามระเบียบกระทรวงสาธารณสุข ว่าด้วยการศึกษา ค้นคว้า ทดลอง หรือวิจัยภูมิปัญญา
การแพทย์แผนไทยที่ได้จดทะเบียน พ.ศ. ๒๕๖๒ ดังต่อไปนี้

๑. ผู้ใดที่ประสงค์จะทำการศึกษา ค้นคว้า ทดลอง หรือวิจัยภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย
ที่ได้จดทะเบียนสิทธิในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ขอให้หน่วยงาน สถาบัน องค์กร ตลอดจนนักวิจัย
แจ้งความประสงค์ตามแบบหนังสือแจ้งทำการศึกษา ค้นคว้า ทดลอง หรือวิจัยภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย
ที่ได้จดทะเบียนสิทธิในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พร้อมจัดส่งเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ตามหลักเกณฑ์
วิธีการ และเงื่อนไขต่ออธิบดีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

๒. กรณีประสงค์ขอให้ตรวจสอบตำรับยาแผนไทยหรือตำราการแพทย์แผนไทยรายการใด
เป็นตำรับยาแผนไทยส่วนบุคคลหรือตำราการแพทย์แผนไทยส่วนบุคคลซึ่งได้จดทะเบียนสิทธิในภูมิปัญญา
การแพทย์แผนไทยหรือไม่ สามารถส่งรายละเอียดของตำรับยาแผนไทยหรือตำราการแพทย์แผนไทยดังกล่าว
มายังกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเพื่อตรวจสอบ เพื่อป้องกันไม่ให้เป็นการละเมิดสิทธิของ
ผู้ทรงสิทธิ์ในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยที่ได้รับความคุ้มครอง ตามมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครอง
และส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. ๒๕๔๒ หรือสามารถติดต่อสอบถามรายละเอียดได้ที่
กองคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและแพทย์พื้นบ้านไทย กรมการแพทย์แผนไทย
และการแพทย์ทางเลือก กระทรวงสาธารณสุข หมายเลขอรือสพท. ๐ ๒๑๔๙ ๕๖๐๗-๘

ทั้งนี้...

ทั้งนี้ ขอได้โปรดประชาสัมพันธ์หน่วยงานในสังกัด หรือในกำกับ สถาบัน องค์กร ตลอดจน
นักวิจัย หรือผู้ที่ประสงค์จะทำการศึกษา ค้นคว้า ทดลอง หรือวิจัยภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยทราบต่อไป
จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา จะเป็นพระคุณ

ขอแสดงความนับถือ

(นายมรุด จิรเศรษฐี)
ยินดีในการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

กลุ่มกฎหมายและจริยธรรม
ฝ่ายพัฒนากฎหมาย
โทรศัพท์ ๐ ๒๕๘๑ ๗๐๐๗ ต่อ ๓๕๑๕ หรือ ๓๕๑๙
โทรสาร ๐ ๒๕๖๒ ๕๓๓๒
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ : Legal.g@dtam.mail.go.th

**ระเบียบกระทรวงสาธารณสุข
ว่าด้วยการศึกษา ค้นคว้า ทดลอง หรือวิจัย
ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยที่ได้จดทะเบียน**

พ.ศ. ๒๕๖๒

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการเกี่ยวกับการกระทำใด ๆ เพื่อประโยชน์ในการศึกษา ค้นคว้า ทดลอง หรือวิจัยภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยที่ได้จดทะเบียนสิทธิในภูมิปัญญา การแพทย์แผนไทย ตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๓๔ วรรคสอง (๑) แห่งพระราชบัญญัติ คุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. ๒๕๔๗ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข จึงออกระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกระทรวงสาธารณสุข ว่าด้วยการศึกษา ค้นคว้า ทดลอง หรือวิจัยภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยที่ได้จดทะเบียน พ.ศ. ๒๕๖๒”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ ให้ใช้บังคับนับแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในระเบียบนี้

“ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยที่ได้จดทะเบียน” หมายความว่า ตำรับยาแผนไทยส่วนบุคคล หรือตัวร่างการแพทย์แผนไทยส่วนบุคคลซึ่งได้รับการจดทะเบียนสิทธิในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย และได้รับหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนสิทธิในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ตามกฎหมายว่าด้วย การคุ้มครอง และส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

ข้อ ๔ ผู้ได้ประสังค์ทำการศึกษา ค้นคว้า ทดลอง หรือวิจัยภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ที่ได้จดทะเบียนให้แจ้งเป็นหนังสือต่ออธิบดี ณ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก หรือ ส่งทางไปรษณีย์ลงลงทะเบียนตอบรับถึงอธิบดี ณ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

แบบหนังสือแจ้งตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่อธิบดีประกาศกำหนด

ข้อ ๕ การแจ้งความประสังค์ตามข้อ ๔ ให้จัดส่งเอกสารและหลักฐานดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) โครงการและวิธีการดำเนินการ หรือวัตถุประสงค์การดำเนินการ

(๒) ชื่อผู้ดำเนินการศึกษาวิจัย โดยผู้ควบคุมดูแลโครงการดังกล่าวจะต้องเป็นผู้มีสัญชาติไทย ซึ่งมีความรู้ความเข้าใจด้านการแพทย์แผนไทยหรือด้านสมุนไพร และหากมีผู้ร่วมวิจัยหลายคนจะต้องมี ผู้วิจัย ซึ่งมีสัญชาติไทยเกินกึ่งหนึ่งของจำนวนผู้ดำเนินการดังกล่าวทั้งหมด

(๓) แผนที่อันเป็นบริเวณถิ่นกำเนิดสมุนไพรที่มีระบบนิเวศตามธรรมชาติ เว้นแต่บริเวณ ถิ่นกำเนิดสมุนไพรควบคุมดังกล่าวตน้อยในเขตอนุรักษ์ ให้แนบสำเนาหนังสืออนุญาตที่หน่วยงานของรัฐ ออกให้ตามกฎหมาย

(๔) ข้อตกลงระหว่างผู้ทรงสิทธิ์กับผู้ขอเกี่ยวกับอนุญาตให้ใช้สิทธิ์ในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยที่ได้จดทะเบียน (ถ้ามี)

(๕) สำเนาหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนสิทธิ์ในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย (ถ้ามี)

(๖) เอกสารหรือหลักฐานอื่น ๆ ที่อธิบดีกำหนด (ถ้ามี)

ข้อ ๖ เมื่อได้รับหนังสือแจ้งและเอกสารครบถ้วนแล้วให้อธิบดีตรวจสอบ และหากเห็นว่าถูกต้อง ให้มีหนังสือแจ้งการรับทราบ

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง หากพบว่าไม่ถูกต้องให้อธิบดีมีหนังสือแจ้งไปยังผู้ขอให้ดำเนินการให้ถูกต้องภายในสามสิบวันบัญชีต่อวันที่ได้รับหนังสือแจ้ง เมื่อพ้นระยะเวลาดังกล่าวผู้ขอไม่ดำเนินการตามที่แจ้ง ให้ถือว่าล้มทิ้งความประสงค์

ข้อ ๗ ผู้ขอที่ทำการศึกษา ค้นคว้า ทดลอง หรือวิจัยภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยที่ได้จดทะเบียนตามระเบียบนี้ จะต้องไม่ส่งมอบ จำหน่าย จ่าย หรือโอนผลการศึกษา ค้นคว้า ทดลองหรือการวิจัยให้แก่บุคคลอื่น หรือกระทำการอื่นใดอันทำให้เป็นการละเมิดสิทธิ์ของผู้ทรงสิทธิ์

หากมีการกระทำที่ฝ่าฝืนตามวรรคหนึ่ง ให้อธิบดีมีหนังสือทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับยกเลิกการดำเนินการตามระเบียบนี้ และแจ้งให้ผู้ทำการวิจัยค้นคว้า ทดลอง หรือวิจัยภูมิปัญญา การแพทย์แผนไทยที่ได้จดทะเบียน ขออนุญาตผู้ทรงสิทธิ์ตามกฎหมายระหว่างการอนุญาตของผู้ทรงสิทธิ์ในการให้บุคคลอื่นใช้สิทธิ์ในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย และการเพิกถอนการอนุญาตให้ใช้สิทธิ์ในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยโดยนายทะเบียน พ.ศ. ๒๕๕๕

ข้อ ๘ เมื่อสิ้นสุดการศึกษา ค้นคว้า ทดลอง หรือวิจัยภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยที่ได้จดทะเบียน ผู้ขอจะต้องรายงานผลการศึกษา ค้นคว้า ทดลอง หรือวิจัยนั้น ให้แก่ผู้ทรงสิทธิ์ และอธิบดีฝ่ายละหมาดชุด และเมื่อได้รับเอกสารแล้ว อธิบดีจะเผยแพร่ต่อสาธารณะเพื่อประโยชน์ในการคุ้มครอง ส่งเสริมและพัฒนาการใช้ประโยชน์ในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสุ่มนไฟฟ้าได้แต่จะต้องขออนุญาตผู้ทรงสิทธิ์ตามกฎหมายระหว่างการอนุญาตของผู้ทรงสิทธิ์ในการให้บุคคลอื่นใช้สิทธิ์ในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย และการเพิกถอนการอนุญาตให้ใช้สิทธิ์ในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย โดยนายทะเบียน พ.ศ. ๒๕๕๕

ข้อ ๙ ให้อธิบดีรายงานการศึกษา ค้นคว้า ทดลองหรือวิจัยภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยที่ได้จดทะเบียนให้คณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขทราบอย่างน้อยปีละสองครั้ง

ข้อ ๑๐ ให้ปลัดกระทรวงสาธารณสุขเป็นผู้รักษาการ และมีอำนาจจัดซื้อขายด้วยชื่อของทางราชการตามระเบียบนี้ และคำวินิจฉัยให้เป็นที่สุด

ประกาศ ณ วันที่ ๑๗ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๗

อนุทิน ชาญวีรภูล

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

**ประกาศกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก
เรื่อง กำหนดแบบตามระเบียบกระทรวงสาธารณสุข ว่าด้วยการศึกษา ค้นคว้า
ทดลอง หรือวิจัยภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. ๒๕๖๒**

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดแบบหนังสือแจ้งการกระทำใด ๆ เพื่อประโยชน์ในการศึกษา ค้นคว้า ทดลอง หรือวิจัยตัวรับยาแผนไทยหรือตำราการแพทย์แผนไทย ซึ่งได้จดทะเบียนสิทธิในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ตามระเบียบกระทรวงสาธารณสุข ว่าด้วยการศึกษา ค้นคว้า ทดลอง หรือวิจัยภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยที่ได้จดทะเบียน พ.ศ. ๒๕๖๒

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๔ วรรคสอง แห่งระเบียบกระทรวงสาธารณสุข ว่าด้วยการศึกษา ค้นคว้า ทดลอง หรือวิจัยภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยที่ได้จดทะเบียน พ.ศ. ๒๕๖๒ อธิบดีกรมการแพทย์ แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก จึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ การแจ้งการศึกษา ค้นคว้า ทดลอง หรือวิจัยตัวรับยาแผนไทยหรือตำราการแพทย์ แผนไทย ซึ่งได้จดทะเบียนสิทธิในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ให้ใช้แบบแบบท้ายประกาศนี้

ข้อ ๒ ประกาศฉบับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๕ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

มรุต จิรเศรษฐสิริ

อธิบดีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

เลขรับที่.....
วันที่.....
ลายมือชื่อ.....ผู้รับแจ้ง^{หัวใจ}
หลักฐานครบถ้วนและถูกต้อง
วันที่.....

**แบบหนังสือแจ้งการศึกษา ค้นคว้า ทดลองหรือวิจัยตำรับยาแผนไทย
หรือต่อการแพทย์แผนไทย ซึ่งได้จดทะเบียนสิทธิในกฎหมายปัญญาการแพทย์แผนไทย**

เขียนที่ .....

ส่วนที่ ๑ ผู้แจ้ง

๑. กรณีบุคคลธรรมดา

ข้าพเจ้า (นาย/นาง/นางสาว/อื่นๆ (ระบุ)) ..... สัญชาติ.....
อายุ.....ปี ถือบัตรประจำตัวประชาชน / บัตรประจำตัวอื่นที่ทางราชการออกให้ (ระบุ) .....
เลขที่ ..... ออกรหัส..... อยู่บ้านเลขที่.....
หมู่ที่..... ตรอก/ซอย..... ถนน..... ตำบล/แขวง.....
อำเภอ/เขต..... จังหวัด..... รหัสไปรษณีย์..... หมายเลขโทรศัพท์.....
หมายเลขโทรศาร ..... ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-Mail) .....

๒. กรณีบุคคล

ชื่อ ..... สัญชาติ..... ตั้งอยู่เลขที่.....
หมู่ที่..... ตรอก/ซอย..... ถนน..... ตำบล/แขวง.....
อำเภอ/เขต..... จังหวัด..... รหัสไปรษณีย์..... หมายเลขโทรศัพท์.....
หมายเลขโทรศาร ..... ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-Mail) .....

โดย (นาย/นาง/นางสาว/อื่นๆ (ระบุ)) .....
เป็นกรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทนนิติบุคคล อายุ.....ปี สัญชาติ..... ถือบัตรประจำตัว
ประชาชน / บัตรประจำตัวอื่นที่ทางราชการออกให้ (ระบุ) ..... เลขที่ .....
ออกรหัส..... อยู่บ้านเลขที่..... หมู่ที่..... ตรอก/ซอย.....
ถนน..... ตำบล/แขวง..... อำเภอ/เขต.....
จังหวัด..... รหัสไปรษณีย์..... หมายเลขโทรศัพท์.....
หมายเลขโทรศาร ..... ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-Mail) .....

ส่วนที่ ๒ วัตถุประสงค์ของการแจ้ง

๑. ผู้แจ้งมีความประสงค์จะทำการ (ทำเครื่องหมาย / ด้านใน □ ในส่วนที่เกี่ยวข้อง)

- ศึกษา หรือค้นคว้าตำรับยาแผนไทยหรือต่อการแพทย์แผนไทย
- ทดลองหรือวิจัยตำรับยาแผนไทยหรือต่อการแพทย์แผนไทย
- อื่นๆ (ระบุ) .....

โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ (ระบุ) .....

.....

.....

๒. ผู้แจ้งได้จัดส่งเอกสารและหลักฐานดังต่อไปนี้ด้วย

- ( ) โครงการและวิธีการดำเนินการ หรือวัตถุประสงค์การดำเนินการ
- ( ) ชื่อผู้ดำเนินการศึกษาวิจัย โดยผู้ควบคุมดูแลโครงการดังกล่าวจะต้องเป็นผู้มีสัญชาติไทย ซึ่งมีความรู้ความเข้าใจด้านการแพทย์แผนไทยหรือด้านสมุนไพร และหากมีผู้ร่วมวิจัยหลายคนจะต้องมีผู้วิจัยซึ่งมีสัญชาติไทยเกินกึ่งหนึ่งของจำนวนผู้ดำเนินการดังกล่าวทั้งหมด
- ( ) แผนที่อันเป็นบริเวณถิ่นกำเนิดสมุนไพรที่มีระบบนิเวศตามธรรมชาติ เว้นแต่บริเวณถิ่นกำเนิดสมุนไพรควบคุมดังกล่าวนั้นอยู่ในเขตอนุรักษ์ ให้แนบสำเนาหนังสืออนุญาตที่หน่วยงานของรัฐออกให้ตามกฎหมาย
- ( ) ข้อตกลงระหว่างผู้ทรงสิทธิ์กับผู้ขอเกี่ยวกับอนุญาตให้ใช้สิทธิ์ในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยที่ได้จดทะเบียน (ถ้ามี)
- ( ) สำเนาหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนสิทธิ์ในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย (ถ้ามี)
- ( ) เอกสารหรือหลักฐานอื่นๆ ที่อธิบดีกำหนด (ถ้ามี) .....

ขอรับรองว่าเป็นความจริง จึงลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐานเป็นสำคัญ

(ลายมือชื่อ)..... ผู้แจ้ง

(.....)

วันที่.....

ประทับตรานิติบุคคลเป็นสำคัญ (ถ้ามี)

ส่วนที่ ๓ การพิจารณาและคำสั่ง

๑. ความเห็นของเจ้าหน้าที่ผู้รับแจ้ง

ลงชื่อ..... เจ้าหน้าที่ผู้รับแจ้ง

(.....)

ตำแหน่ง.....

วันที่.....

๒. คำสั่งของอธิบดี

ลงชื่อ .....

(.....)

ตำแหน่ง.....

วันที่.....